

فصل ۲۴

عمران شری

همگن و خدمات لازم برای زیست جمعیت اسکان یافته در آنها. عملکرد پارک‌های منطقه‌ای شهری عبارت است از ایجاد تنوع و فاصله بین ساختمان‌های عادی شهری و تمرکز فضای سبز بین آنها جهت تغییر طبیعی هوای آلوده در جایی که تراکم جمعیت بیشتر و ساختمان‌ها فشرده‌تر باشند، پارک‌های منطقه‌ای شهری به عنوان یک چشم‌انداز سبز اهمیت و نقش موثری پیدا می‌کند. این پارک‌ها دارای زمین بازی برای گروه‌های مختلف سنی، بخش‌هایی برای استراحت خردسالان و بزرگسالان و سایر خدمات عمومی است.

لازم به ذکر است پارک‌های شهری به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

پارک محله‌ای: پارک‌هایی می‌باشند با وسعت کم و قابلیت دسترسی زیاد، بیشتر به صورت پیاده. استفاده‌کنندگان این پارک‌ها را خردسالان و افراد مسن تشکیل می‌دهند. تجهیزات این گونه پارک‌ها نیز در این جمعیت برنامه‌ریزی می‌شوند. پارک‌های عمومی محله‌ای در داخل شهرها به طور معمول بیش از یک هکتار گسترش ندارند. معمولاً تجهیزات پارک‌ها عبارتند از: زمین بازی برای کودکان زیر ده سال، بخش‌های اختصاص یافته برای استراحت، کف‌پوش چمنی و تعدادی درخت سایه‌انداز. لازم به ذکر است پارک‌های محله‌ای به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

پارک همسایگی: فضاهای سبز زیر ۱۵۰۰ مترمربع که شامل امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که پارک‌های همسایگی به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود. این نوع پارک‌ها در رابطه مستقیم با واحدهای مسکونی قرار دارند و به عنوان یک فضای نیمه‌خصوصی در مجتمع‌های مسکونی یا در کنار گذرهای ارتباطی یا فضاهای خطی و متمرکز واحدهای مسکونی واقع می‌شوند.

پارک‌های جنگلی: به پارک‌هایی گفته می‌شود که در حاشیه شهر باشند و حدائق امکانات و مبلمان شهری و گیاهان پوششی به ویژه چمن را دارا هستند. عموماً کاربری شهری نداشته و بیشتر تأثیرات زیست محیطی دارند.

مقدمه

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به تأسیسات و تجهیزات عمرانی شهرهای استان گلستان در زمینه‌ی کشتارگاه، پارک‌های شهری، وسائل حمل زباله و... می‌باشد. کلیه اطلاعات توسط دفتر امور شهری و شوراهای استانداری گلستان ارائه شده است.

استان گلستان در تاریخ ۱۴ آذرماه ۱۳۷۶ با تصویب مجلس شورای اسلامی از استان مازندران منترع و به عنوان یک استان مستقل در مجموعه تقسیمات کشوری قرار گرفت.

استان گلستان در زمان تأسیس دارای ۷ شهرستان، ۱۶ شهر، ۱۳ بخش و ۴۵ دهستان بوده است

اکنون به لحاظ آخرین تقسیمات کشوری، استان گلستان دارای ۱۴ شهرستان، ۳۳ شهر، ۲۷ بخش و ۶۰ دهستان می‌باشد.

استان گلستان دارای ۳۳ شهرداری و فعالیت‌های مربوطه شامل کشتارگاه‌ها ایستگاه‌آتش نشانی، میادین میوه و ترهبار، وضعیت حمل زباله، وسعت فضای سبز و پارک‌های عمومی، آرمستان و تعداد وسیله نقلیه عمومی درون شهری می‌باشد ۱۳۹۰ آمارهای فوق توسط ۳۳ شهرداری استان و از سال ۱۳۹۰ آمارهای مربوط به آتش نشانی، زباله حمل شده خانگی و وضعیت فضای سبز شهر گرگان به تفکیک مناطق توسط شهرداری گرگان به روش ثبتی جمع‌آوری و در این فصل ارائه شده است.

تعاریف و مفاهیم

زباله: هرگونه مواد جامد یا نیمه جامد غیرقابل استفاده که ناشی از فعالیت‌های اجتماعی و تولیدی خانگی، کشاورزی و صنعتی باشد و از روند فعالیت‌های مذکور خارج شده باشد، زباله نامیده می‌شود. مواد مزبور حتی اگر قابل بازیافت باشند باز هم در شمول چنین تعریفی قرار می‌گیرند.

تقسیم‌بندی فضای سبز (انواع کاربری فضای سبز)

پارک شهری: وسعت این پارک‌ها از یک هکتار به بالا می‌باشد. منطقه شهری بخشی از شهر است با ساختمان‌های

- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

کشتارگاه: کشتارگاه مکانی است برای انجام ذبح قانونی و بهداشتی احشام که توسط شهرداری با رعایت کلیه اصول بهداشتی احداث گردیده است. پس از ذبح لاشه توسط نماینده بهداشت مورد معاینه قرار گرفته و بعد از تأیید با وسائل نقلیه مخصوص جهت حمل، تحويل قصابی‌های سطح شهر می‌گردد.

آرامستان: محلی است محصور که طبق نقشه مصوب شهرداری‌ها خیابان‌بندی و درخت‌کاری و گل‌کاری شده و مطابق اصول بهداشت برای متوفیانی که به امانت گذارده می‌شود ساخته می‌شود، این محل باید دارای اتاق‌های متعدد جهت مشایعین، گورکنان و گذاردن متوفیان باشد و تمام اوقات لوازم دفن از قبیل آهک، آجر و غیره موجود باشد.

گزینه‌های اطلاعات

در سال ۱۳۹۸، تعداد کشتارگاه‌های فعال استان، ۴ واحد اعلام شده است.

تعداد ۲۴ ایستگاه‌های آتش‌نشانی در استان اعلام شده است و تعداد ناوگان عملیاتی هر ایستگاه در شهر گرگان ۲۲ دستگاه می‌باشد.

میزان زباله تولید شده در نقاط شهر گرگان در سال ۱۳۹۸ ۸۱۳۸۱ تن بوده و تعداد ۹۱ دستگاه حمل زباله در استان می‌باشد.

مساحت کل فضای سبز شهری استان ۲۲۶۴۵۴۹/۷ هکتار می‌باشد.

رفیوژ خیابان: قطعات فضای سبز درون خیابان‌ها به صورت پیوسته و طولی که مسیر ترافیکی را از هم جدا می‌کند (فاصله بین پیاده‌رو و سواره‌رو، همچنین فاصله بین دو سواره‌رو) که شامل: (الف) گذر زیر ۱۲ متر (ب) گذر بالای ۱۲ متر (ج) اتوبان شهری (۱- باند حفاظتی اطراف بزرگ‌ها) -۲- رفیوژ‌های اتوبان) د) خیابان (۱-بدون رفیوژ میانی ۲- با رفیوژ میانی (۱- رفیوژ خاص (تعدادی از رفیوژ‌ها که به خاطر عرض زیاد دارای معبّر پیاده‌رو یا باند دوچرخه می‌باشند و بیش از یک قطعه باشد) -۲- شامل یک قطعه فضای سبز باشد). لازم به ذکر است رفیوژ‌های خیابان به دو گروه (الف) توده درختکاری و (ب) توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظری احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاهًا در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفو‌لولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویش شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدنه‌ند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفریجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا بر جا می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:

- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.

- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.

۱۳۹۸- خدمات شهری سال ۲۴-۱

حمل زباله	تعداد خودرو	میادین میوه و ترهبار	تعداد	کشتلارگاه	تعداد	متوسط کشتار روزانه دام سنتگین ^(۱) (رأس-نفر)	متوسط کشتار روزانه دام سبک ^(۱) (رأس)	تعداد	شهر
۲۹۸۲۲۵/۵	۹۱	۶۶۶۵۹	۲	۳۱	۱۱	۲۱	۴	کل استان.....
۱۲۷۷۵	۵	۱۵۰۰	۱	۱	۱	۲۰	۱	آزادشهر.....
۹۰۰۰	۴	۰	۰	۱	۰	۰	۰	آوقلا.....
۶۰۳	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	انبارالوم.....
۲۵۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	اینچه برون.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	ترکمن.....
۲۳	۳	۰	۰	۲	۰	۰	۰	بندرگز.....
۳۶۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	تاتارعلیا.....
۲۲۰۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	جلین.....
۲۷۰۰	۱	۰	۰	۱	۰	۴	۱	خانببین.....
۴	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	دلند.....
۱۸۷۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	دوزین.....
۳۵۰۰	۱	۱۰۰۰	۰	۱	۰	۰	۰	رامیان.....
۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	سرخنکلاته.....
۷۶۸	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	سنگدوین.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	سیمین شهر.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	صادق آباد.....
۱۰۴۰۲	۶	۰	۰	۱	۱	۲۷	۱	علی آباد.....
۳۱۰۸	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	فاضل آباد.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	فراغی.....
۱۰۵۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	قرق.....
۱۴۲۰۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	کردکوی.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	کلاله.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	گالیکش.....
۸۱۳۸۱	۴۲	۰	۰	۷	۰	۰	۰	گرگان.....
۳۶۰۰	۳	۰	۰	۱	۰	۰	۰	گمیش تپه.....
۱۴۰۰۰	۸	۶۴۱۵۹	۱	۳	۱۶	۱۶۰	۱	گندکاووس.....
۷۵۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	گلیداغ.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	مراوه تپه.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	مزرعه.....
۸۵۰۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	مینودشت.....
۳/۵	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	نگین شهر.....
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	نوده خاندوز.....
۱۱۷۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	نوکنده.....

۲۴-۱- خدمات شهری سال ۱۳۹۸ (دبالة)

آرامستان		پارک‌های عمومی		وسعت فضای سبز شهری(هکتار)		شهر
وسعت (مترمربع)	تعداد	وسعت (مترمربع)	تعداد	وسعت فضای سبز شهری(هکتار)		
۱۳۳۰۷۰۱/۵	۲۵	۲۱۹۳۱۶۹	۱۱۰	۲۲۶۴۵۴۹/۷		کل استان.....
۲۳۰۰۰	۱	۳۹۸۰	۵	۳۰۹۶۴		آزادشهر.....
۱۰۰۰۰	۱	۲۵۰۰۰	۵	۱۰/۵		آق‌قلاء.....
.	۰	۱۵۰۰۰	۲	۳۵۰۰		انبارالوم.....
۴۰۰۰۰	۱	۸۰۰۰	۱	۳۶		اینچه‌برون.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		ترکمن.....
۱۵۰۰۰	۱	۴۴۹۲۸	۶	۱۰۷۶۶۹		بندرگز.....
.	۰	۶۲۵۰	۲	۱/۵		تاتارعلیا.....
۱۵۰۰۰	۱	۲۰۰۰	۲	۳/۳		جلین.....
۷۵۶۹۳	۲	۲۵۴۳۷	۲	۹/۵۶		خان‌بیان.....
۳۰۰۰۰	۱	۳۴۰۰	۱	۰		دلند.....
۶۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰/۴۲۰۰		دوزین.....
۱۰۰۰۰	۱	۱۳۴۰۰	۶	۲۹۸۰۰		رامیان.....
۲۵۰۰۰	۱	۵۰۰	۱	۴		سرخنکلاته.....
.	۰	۳۰۰۰	۱	۰/۵		سنگدوین.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		سیمین‌شهر.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		صادق‌آباد.....
۵۰۰۰۰	۲	۷۵۰۰۰	۸	۲۵/۶۸		علی‌آباد.....
۲۲۰۰۰	۱	۱۸۲۰۰	۴	۷۵۰۰		فاضل‌آباد.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		فراغی.....
۱۴۰۰	۱	۱	۲	۳۴۰۰		قرق.....
۴۸۰۰۰	۲	۱۱۹۷۶	۱	۴۲۷۶۴		کردکوی.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		کلاله.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		گالیکش.....
۵۰۰۰۰	۱	۳۴۷۳۲۶	۶۷	۲۰۳۵۴۳۰		گرگان.....
۵۱۵۰۰	۲	۱۵۵۰۰	۶	۳۲۲۰		گمیش‌تپه.....
۱۹۳۰۰۰	۲	۱۴۹۴۰۰۰	۳۹	۱۷۴/۴		گنبدکاووس.....
۱۵۰۰۰	۱	۲۰۰۰	۱	۰		گلیداغ.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		مراوه‌تپه.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰		مزرعه.....
۲۷۶۰۸/۴۷	۱	۷۰۵۸۱	۱۲	۲۱/۵۲		مینودشت.....
۱۵۰۰۰	۰	۰	۰	۰		نگین‌شهر.....
.	۱	۵۰۰۰	۱	۳		نوده‌خاندوز.....
۹۰۰۰۰	۱	۲۶۹۰	۵	۲/۳۳		نوکنده.....

(۱) دام سبک شامل گوسفند و بز و دام سنتگین شامل گاو، گاو میش و شتر می‌باشد.
مُخدَّن- شهرداری‌های استان.

۲۴-۲- مشخصات ایستگاه‌های آتش‌نشانی در شهر گرگان

سال و نام ایستگاه	منطقه	جمعیت زیرپوشش	سطح پوشش ایستگاه (هکتار)	تعداد نیروی آتش‌نشانی	متوسط زمان رسیدن به محل حادثه	تعداد ناوگان عملیاتی هر ایستگاه
۱۳۸۰
۱۳۸۵
۱۳۹۰
۱۳۹۴	-	۳۵۴۵۴۸	۳۶۷۷	۸۷	۲۸	۲۱
۱۳۹۵	-	۳۵۵۶۹۱	۳۵۵۶۹۱	۸۲	۱۸/۶	۲۲
۱۳۹۶
۱۳۹۷	۱۰	۴۸۰۵۶۳	۳۵۵۴	۸۱	۳-۵	۲۲
۱۳۹۱	۱۵	۴۱۰۵۶۳	۳۵۵۴	۱۵	۳-۵	۲۲
ایستگاه شهید رجایی	۲	.	۳۸/۳۲۸	۱۲	۳-۵	۶
ایستگاه چاله باغ	۲	.	۶۰/۵۵۸	۱۲	۳-۵	۳
ایستگاه سایت اداری	۳	.	۶۹/۴۴۷	۱۵	۳-۵	۳
ایستگاه بهارستان	۳	.	۴۶/۲۰۰	۱۲	۳-۵	۲
ایستگاه علیمحمدی	۱	.	۵۸/۰۵۸	۱۳	۳-۵	۳
ایستگاه پارتیان	۱	.	۳۸/۷۷۰	۱۲	۳-۵	۳
ایستگاه ویلاشهر	۳	.	۸۰۰-۴۵	۹	۳-۵	۲

مأخذ- شهرداری گرگان.

۲۴-۳- مقایسه توزیع فراوانی آتش‌سوزی‌ها و حوادث به تفکیک ایستگاه‌های آتش‌نشانی در شهر گرگان

سال و نام ایستگاه	منطقه	تعداد حوادث	تعداد آتش‌سوزی
۱۳۸۰
۱۳۸۵
۱۳۹۰	سطح شهر	۱۷۸۵	۷۰۵
۱۳۹۴	سطح شهر	۲۲۳۴	۹۸۳
۱۳۹۵	سطح شهر	۱۷۸۵	۷۰۵
۱۳۹۶
۱۳۹۷	۷	۱۴۲۷	۱۰۳۴
۱۳۹۸	۷	۱۳۶۰	۹۲۵
منطقه ۱	.	۵۹۷	۲۷۰
منطقه ۲	.	۳۳۲	۲۹۲
منطقه ۳	.	۴۳۱	۳۶۳

مأخذ- شهرداری گرگان.

۲۴-۴- زباله حمل شده خانگی به تفکیک مناطق شهرداری در شهر گرگان

سال و نام مناطق	پسماند حمل شده خانگی (تن)
۱۳۸۰	...
۱۳۸۵	...
۱۳۹۰	...
۱۳۹۴	...
۱۳۹۵	۸۸۶۹۵
۱۳۹۶	...
۱۳۹۷	۸۳۷۱۸
۱۳۹۸	۱۱۳۸۱
منطقه ۱	۲۲۴۱۱
منطقه ۲	۲۷۶۴۷
منطقه ۳	۳۱۳۲۳

مأخذ- شهرداری گرگان.

۱۴-۵- وضعیت فضای سبز در شهر گرگان

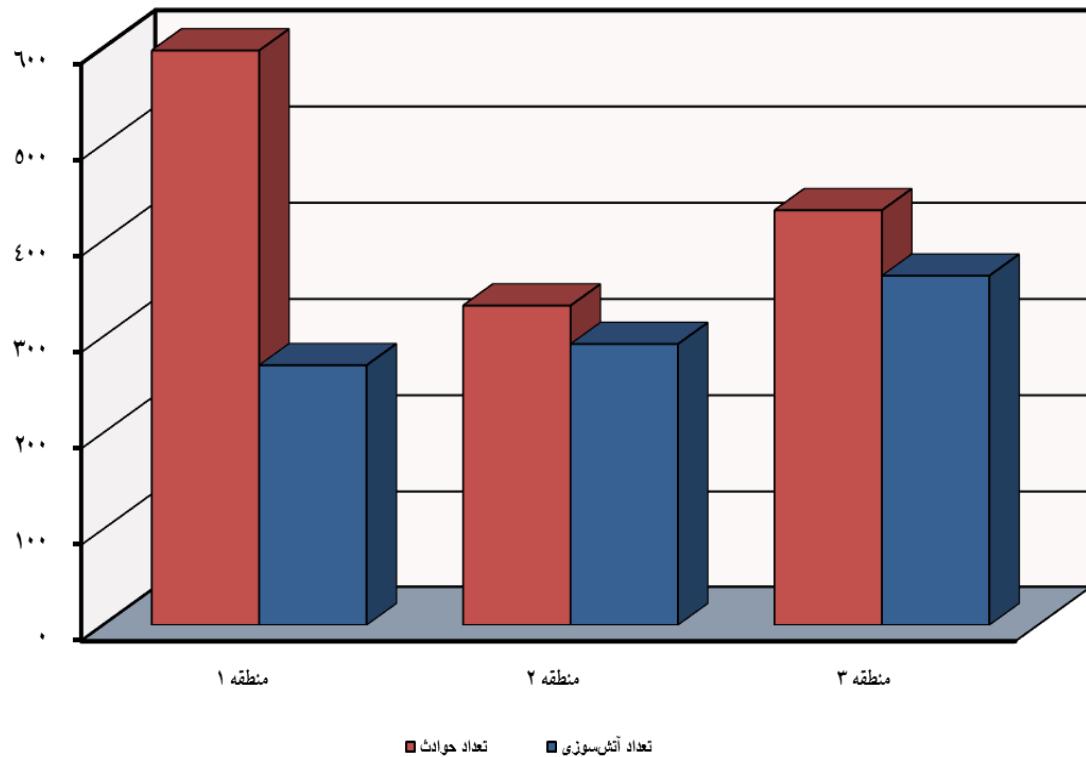
(متر مربع)

قطعات فضای سبز		پارک همسایگی		پارک محلی		پارک شهری		مساحت کل فضای سبز	سال و مناطق
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد		
...	۱۳۸۰
...	۱۳۸۵
...	۱۳۹۰
...	...	۲۸۲۴۰۹	۴۷	۳۸۰۰	۱	...	۱۳۹۴
...	...	۲۸۶۹۰۲	۴۹	۳۸۰۰	۱	...	۱۳۹۵
...	۱۳۹۶
۲۹۸۲۲۸	۱۷۹	۳۰۴۹۶۶	۵۳	۱۶۰۰	۷	۳۸۰۰	۱	۲۰۸۸۱۹۳	۱۳۹۷
۳۱۹۶۱۹	۲۰۱	۳۰۶۸۴۶	۵۶	۲۴۱۰	۱۰	۳۱۰۰	۱	۲۰۳۵۴۳۰	۱۳۹۸
۱۶۱۱۱	۴۲	۶۷۶۴۶	۱۱	۰	۰	۰	۰	۳۴۵۷۵۱	منطقه ۱
۱۴۷۳۹۹	۱۰۱	۱۰۶۵۱۵	۱۷	۱۰۰۰	۴	۳۸۰۰	۱	۸۷۰۰۳۴	منطقه ۲
۱۵۶۱۰۹	۶۵	۱۳۲۶۸۵	۲۸	۱۴۸۰	۶	۰	۰	۸۱۹۶۴۵	منطقه ۳

مساحت باغات احیا و اماکن خصوصی	مساحت آرستان‌ها	مساحت اماکن و باغات نیمه دولتی	مساحت بام دیوار و بالکن	مساحت پارک جنگلی	مساحت کمربند سبز	مساحت رفیوژ جزیره ترافیکی و میدان	مساحت انهر	سال و مناطق
...	۱۳۸۰
...	۱۳۸۵
...	۱۳۹۰
...	۲۷۹	۱۰۱۷۲۲۵	۵۸۷۶۱۸	۱۳۹۴
.	.	.	۲۷۹	۱۲۰۵۱۰۳	۵۳۷۵۱۶	.	.	۱۳۹۵
...	۱۳۹۶
.	.	.	۸۷۲	۰	۵۴۹۴۷۰	۱۳۹۷
.	.	.	۸۷۲	۱۷۲۰۰۰	۵۷۰۱۳۳	۱۳۹۸
.	.	.	۸۷۲	۰	۳۵۶۶۴	منطقه ۱
.	.	.	۰	۰	۲۶۶۴۹۷	منطقه ۲
.	.	۰	۰	۰	۲۶۷۹۷۲	منطقه ۳

مأخذ- شهرداری گرگان.

نمودار ۱-۲۴- مقایسه توزیع فراوانی آتش‌سوزی‌ها و حوادث به نکیک ایستگاه‌های آتش‌نشانی در شهر گرگان

مبدا: جدول ۲۴-۳